

**Gemeente
Rotterdam**

VIMIP EDITIE 2022

Voortschrijdende indicatieve meerjaren investeringsplanning

Datum 8 september 2022

Cluster Maatschappelijke Ontwikkeling

Afdeling Onderwijshuisvesting

Inhoudsopgave

1	Inleiding en toelichting	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Doel VIMIP	3
1.3	Afbakening	4
1.4	Indexering	4
1.5	Relatie Rotterdamse investeringsmotor (RIM)	4
1.6	Relatie meerjarenbegroting	4
2	Uitputting investeringskredieten	6
2.1	Stand van zaken	6
2.2	Prognose uitgaven komende jaren	6
3	Op te leveren projecten	7
3.1	Op te leveren projecten in 2022	7
3.2	Op te leveren projecten in 2023	7
3.3	Op te leveren projecten in 2024	8
3.4	Op te leveren projecten in 2025	8
3.5	Op te leveren projecten in 2026	9
3.6	Effecten meerjarenbegroting	9
4	Resterend investeringsvolume	10
4.1	Projecten in initiatieffase	10
4.2	Voorgenomen projecten uit IHP 20 – 23 deel 2 + IHP gym	11
4.3	Totaal investeringsvolume opgave onderwijshuisvesting	12
	Lijst met afkortingen/verklarende woordenlijst	14

1 Inleiding en toelichting

In dit hoofdstuk wordt u meegenomen in de aanleiding om een VIMIP te maken en wat exact in de VIMIP is te vinden.

1.1 Aanleiding

Op 28 mei 2020 heeft de gemeenteraad deel 2 van het Integraal huisvestingsplan (IHP) Onderwijs 2020-2023 vastgesteld, met daarin de projecten en maatregelen voor de komende 4 jaar.

Op basis van een opgeschoonde aandachtspandenlijst worden daarin de schoolgebouwen benoemd, die de komende jaren in aanmerking komen voor vervanging. De VIMIP is de financiële uitwerking van het IHP en wordt u periodiek toegezonden.

Eerder al zijn het IHP Onderwijs 2015 – 2019 (18 december 2014), de Vervangingsinvesteringen gemeentelijke binnensportaccommodaties (11 juli 2019) en het jaarlijks verplichte Onderwijshuisvestingsprogramma (HVP), waar ook investeringen uit voortkomen, vastgesteld.

In het verleden werd gewerkt met tranches en jaarschijven voor de investeringskredieten. Een gemiddeld bouwproject duurt van initiatief tot eindafrekening vaak rond de 5 jaar en voor complexe en meervoudige projecten is dit meestal (veel) langer. Er ontstond daardoor een ophoping van kredieten, die lang gereserveerd dienden te worden. Het effect op de meerjarenbegroting volgde pas veel later, na afronding.

Bij de vaststelling van het IHP 2020-2023 is er daarom voor gekozen geen extra investeringskrediet te voteren. Voor de eerste jaren was er voldoende krediet om de verwachte uitgaven voor alle projecten te kunnen doen. Deze aangepaste werkwijze vroeg wel om samenvoeging van alle gevoteerde kredieten, omdat deze niet meer één op één aan de projecten zijn gekoppeld, maar aan de volledige opgave.

Met het vaststellen van de IHP's is de belofte gedaan dat schoolbesturen de vervanging van de opgenomen scholen kunnen opstarten en dat dit onder normale omstandigheden ook tot uitvoering kan worden gebracht.

Via de VIMIP monitoren we de uitputting van de kredieten en informeren we u jaarlijks over de financiële prognoses en effecten van de IHP's onderwijs. Bij dreigende uitputting van de kredieten gaat de VIMIP gepaard met een kredietaanvraag.

1.2 Doel VIMIP

Het doel van de VIMIP is om een beeld te geven wat er financieel als gevolg van de uitvoering van de vastgestelde Integrale huisvestingsplannen (IHP's) onderwijs op ons af komt.

Dat beeld bestaat uit:

- de (verwachte) uitputting van het investeringskrediet op basis van een prognose voor de korte termijn;
- de totale investeringsopgave en;
- de effecten op de meerjarenbegroting.

1.3 Afbakening

Deze VIMIP gaat over het lopende kalenderjaar én geeft een doorkijk voor de komende 4 jaar. In de VIMIP worden de projecten opgenomen, die ten laste worden gebracht van het onderwijshuisvestingskrediet. Dit betreft zowel IHP projecten als projecten die voortkomen uit het jaarlijks terugkerende onderwijshuisvestingsprogramma.

In 2021 is ook het IHP gym vastgesteld. Ook deze projecten worden meegenomen in de VIMIP evenals de projecten, die vanuit de opgave vervangingsinvesteringen gemeentelijke binnensportaccommodaties (kortweg VGB 12) worden gerealiseerd.

In de doorkijk zijn *uitsluitend* projecten opgenomen waarvan:

1. de financiële consequenties voor de gemeente (op projectniveau) duidelijk zijn. Dat is het geval als de gemeente de businesscase voor het project heeft goedgekeurd en/of als de gemeente een beschikking voor bouwmiddelen heeft afgegeven.
2. er een duidelijke planning is afgesproken met de bouwheer ten aanzien van de oplevering van het project. De bouwheer is op basis van de onderwijswetgeving het schoolbestuur, tenzij anders wordt besloten. Dit moment is relevant, want de oplevering van het schoolgebouw is het moment dat het project wordt geactiveerd op de balans van de gemeente Rotterdam en het investeringskrediet voor dat project is uitgegeven. Op dat moment ontstaat ook het effect op de meerjarenbegroting bij onderwijshuisvesting.

1.4 Indexering

Alle projecten opgenomen in deze VIMIP zijn prijspeil 2022. Jaarlijkse indexatie (conform verordening onderwijshuisvesting) zal invloed hebben op de hoogte van de uiteindelijke stichtingskosten voor rekening van de gemeente. Voor 2022 is rekening gehouden met een indexatie van 4,92% conform systematiek VNG-normbedragen.

In de praktijk zien we momenteel een hoge inflatie, door onder andere stijging van prijzen van energie en materiaal en krapte op de arbeidsmarkt in vrijwel alle relevante sectoren (bouw, overheid, zakelijke dienstverlening). Het is daarom te verwachten dat projectkosten verder toe zullen nemen. Krapte op de arbeidsmarkt zal mogelijk ook leiden tot vertraging van projecten. Het daadwerkelijke effect op de investeringsplanning is daarom moeilijk in te schatten.

1.5 Relatie Rotterdamse investeringsmotor (RIM)

In 2021 is de Rotterdamse Investeringsmotor vastgesteld. Daarmee is geld beschikbaar gesteld om vervanging van de gehele maatschappelijke vastgoedportefeuille van de gemeente mogelijk te maken, waaronder onderwijs.

De RIM gaat uit van een jaarlijkse vervangingsopgave en een vervanging na 40 jaar. De RIM is bedoeld om de toegenomen kapitaallasten door investeringen te dekken. Er is rekening gehouden met de dekking van kapitaallasten voor de projecten, die zijn opgenomen in de reeds vastgestelde IHP's.

1.6 Relatie meerjarenbegroting

De VIMIP geeft een realistisch overzicht van de verwachte oplevering van projecten voor vier jaar vooruit en het benodigde investeringskrediet daarvoor.

In deze editie van de VIMIP zal ook een relatie worden gelegd met de meerjarenbegroting onderwijshuisvesting. Er wordt een zo realistisch mogelijke inschatting gegeven van de effecten op de meerjarenbegroting op basis van de planning. De effecten op basis van het

beschikbaar gestelde investeringskrediet zijn reeds verwerkt in de meerjarenbegroting. In de VIMIP wordt een nadere uitwerking hiervan gegeven.

Kaders Onderwijshuisvesting

Grondwet artikel 23

- Zorg en toezicht onderwijs is taak van overheid
- Vrijheid om onderwijs te geven op levensbeschouwelijke grondslag
- Overheid behandelt alle onderwijs gelijk

Onderwijswetgeving (WVO, WPO en WEC)

- Zorgplicht gemeente voor onderwijshuisvesting
- Zorg instandhouding en eigendom huisvesting bij schoolbesturen
- Economisch claimrecht gemeente (teruglevering bij stoppen onderwijs en verbod op vervreemding)
- Verplichting tot opstellen verordening en jaarlijks vaststellen onderwijshuisvestingsprogramma

Verordening Voorzieningen huisvesting Onderwijs

- Lokale uitwerking zorgplicht (omvang en prioritering)
- Procedure jaarlijks toekennen huisvestingsvoorzieningen (nieuwbouw, uitbreiding, calamiteiten)

Integraal huisvestingsplan

- Meerjarenafspraken tussen gemeente en schoolbesturen over vervangingsopgave
- Nog geen wettelijke basis
- Geeft meer zekerheid en langetermijnspectief dan jaarlijks programma

2 Uitputting investeringskredieten

2.1 Stand van zaken

In de meerjarenbegroting van de gemeente Rotterdam zijn verschillende kredieten opgenomen bestemd voor onderwĳshuisvesting. Het betreft hier het samengevoegde krediet Onderwĳshuisvesting (gevoteerde tranches IHP, VGB12, investeringen uit onderwĳshuisvestingsprogramma's), Onderwĳshuisvesting - Regiodeal en Huisvesting vroeg- en voorschoolse educatie (VE) in scholen.

De oorspronkelijke kredieten bedroegen respectievelijk € 516, € 44 en € 10 miljoen euro (totaal 570 miljoen).

Voor 2022 en verder resteert het volgende saldo:

Omschrijving	Bedrag (x 1.000)
OHV krediet saldi op 31 dec. 2021	357.165
Gevoteerd krediet per 1 jan. 2022	-
Totaal beschikbaar OHV 2022	357.165

2.2 Prognose uitgaven komende jaren

Op basis van de lopende projecten is door het uitvoeringsteam onderwĳshuisvesting een prognose gemaakt voor 2022 en 2023 van de uitgaven. Hierin zijn alle lopende projecten meegenomen, ook de projecten die zich nog in de initiatieffase bevinden.

Op dit moment is nog geen aanvullend investeringskrediet noodzakelijk. Voor de voorjaarsretraite in 2023 zal bekeken worden of voor 2024 wel aanvullend krediet nodig is. Vanwege eerdergenoemde prijsstijgingen en mogelijke vertragingen is dat op dit moment nog onzeker.

3 Op te leveren projecten

In dit hoofdstuk wordt uiteengezet welke projecten we de komende jaren verwachten op te leveren. In de eerste jaren betreffen dit nog voornamelijk projecten uit het IHP 2015-2019. Dit heeft te maken met de looptijd van de projecten van gemiddeld 5 jaar van initiatief tot oplevering. Voor complexe en meervoudige projecten is de gemiddelde looptijd langer.

Na oplevering worden de gebouwen in gebruik genomen en opgenomen in de collectieve huurovereenkomst van de afdeling Onderwijs met de afdeling Vastgoed. Dan start het effect op de meerjarenbegroting. De verwachting van de op te leveren projecten geeft informatie over het totale investeringsvolume.

De bedragen zijn op prijspeil 2022 en omvatten de totale stichtingskosten voor rekening van de gemeente inclusief BTW.

3.1 Op te leveren projecten in 2022

School	Schooladres	HVP of IHP	Soort investering
HPC Charlois	Talingstraat 170	HVP 2019	Uitbreiding
Vrijeschool Vredenhof	Vredenhofweg 30	IHP 15-19 3e tranche	Renovatie
Eduard van Beinum	Bizetlaan 2	IHP 15-19 3e tranche	Renovatie
Shri Saraswatie	Blokmakersstraat 46	IHP 15-19 1e tranche	Sloop/nieuwbouw
Zuider Gymnasium	Groene Hilledijk 493	HVP/IHP	Renovatie
Heer Bokelcollege	Heer Bokelweg	IHP 15-19 3e tranche	Renovatie
Open Venster	Catullusweg 11-13	HVP/IHP	Nieuwbouw
De Tarcisiusschool	Margrietstraat 15	IHP 15-19 3e tranche	Renovatie
Thorbecke MAVO inpassing	Merkelbachstraat 6-8	IHP 15-19 3e tranche	Uitbreiding
Albert Schweitzer	Jan Steenstraat 30/34	IHP 15-19 1e tranche	Sloop/Nieuwbouw
Fridtjof Nansen	Nansenplaats 4-6	IHP 15-19 1e tranche	Sloop/Nieuwbouw
TOTAAL (x € 1.000)			61.679

3.2 Op te leveren projecten in 2023

School	Schooladres	HVP of IHP	Soort investering
Openluchtschool De Recon	Dordtsestraatweg 472	IHP 15-19 3e tranche	Sloop/nieuwbouw
De Archipel	Jan Ligthartstraat 10	IHP 15-19 3e tranche	Sloop/nieuwbouw
De Kameleon	Carnissedreef 2-4	IHP 15-19 2e tranche	Sloop/nieuwbouw
Nieuw Zuid Olympiacollege	Olympiaweg 395	IHP 15-19 3e tranche	Renovatie
Gymzaal de Archipel	Jan Ligthartstraat 6	IHP 20-23	Sloop/nieuwbouw

Nelson Mandela	Jacominastraat (Leeuwenkuil)	HVP/IHP	Nieuwbouw
Mytyschool De Brug Tytlytschool	Hazelaarweg 50	IHP 15-19 1e tranche	Sloop/nieuwbouw
Plevier	Plevier 97-99	IHP 15-19 3 ^e tranche	Sloop/nieuwbouw
A. Willeboerschool De Hoge Brug	Hillegondastraat 21-25	IHP 15-193e tranche	Renovatie
Prinses Margrietschool	Sportlaan 80	IHP 15-19 4e tranche	Sloop/nieuwbouw
Thorbecke VMBO	Tattistraat 13	IHP 15-19 2e tranche	Nieuwbouw
Jan Antonie Bijloo	Rodaristraat 31-33	IHP 15-19 3e tranche	Nieuwbouw
Stephanusschool	Asserweg 360	IHP 15-19 3e tranche	Sloop/nieuwbouw
Schreuder College	Taborstraat 44	HVP/IHP	Sloop/nieuwbouw + gymzaal
Minister Marga Klompé	Robert Kochplaats 346-348	IHP 15-19 3e tranche	Renovatie
Paus Joannesschool	Stuart Millpad 82	HVP 2020	Uitbreiding
Agnesschool	Persoonsdam 18	HVP 2020	Uitbreiding
TOTAAL (x € 1.000)			140.100

3.3 Op te leveren projecten in 2024

School	Schooladres	HVP of IHP	Soort investering
Onderwijs & Sportcomplex Stadionpark	Varkenoord	HVP-NPRZ	Nieuwbouw
Nicolaasschool	Korfmakersstraat 131	IHP 15-19 1e tranche	Sloop/nieuwbouw
Wolfert Dalton en Mytyl De Brug	Argonautenweg 55	HVP/IHP	Sloop/nieuwbouw
Bloemhof & Pantarijn	2e Balsemienstraat 14	HVP/IHP 3e tranche	Sloop/nieuwbouw
Da Costaschool	Joh. Brandstraat 3-7	IHP 15-19 1e tranche	Sloop/nieuwbouw
TOTAAL (x € 1.000)			128.725

3.4 Op te leveren projecten in 2025

School	Schooladres	HVP of IHP	Soort investering
Accent Praktijkonderwijs	Van Alkemadestraat 5-7	IHP 2015-2019 1e tranche	Renovatie
Rudolf Steiner College	Van Alkemadestraat 5-7	IHP 2015-2019 4e tranche	Renovatie
Gemeentedeel Alkemadehof	Van Alkemadestraat 5-7	IHP 2015-2019	Renovatie
TOTAAL (x € 1.000)			15.055

3.5 Op te leveren projecten in 2026

School	Schooladres	HVP of IHP	Soort investering
Onderwijslocatie Laan Op Zuid	Laan op Zuid	HVP-NPRZ	Nieuwbouw
TOTAAL (x € 1.000)			20.878

3.6 Effecten meerjarenbegroting

Op moment dat de investeringen zijn afgerond, geactiveerd en opgenomen in de collectieve huurovereenkomst treedt het effect op de exploitatiebegroting bij onderwijshuisvesting op. Er wordt eens per jaar op 1 januari geactiveerd. Voor een zo accuraat mogelijk beeld wordt daarom per jaarschijf gekeken naar de projecten, die in dat jaar worden opgeleverd.

Bij het berekenen van de effecten zijn een aantal aannames gedaan. Er is uitgegaan van een interne rekenrente van 1,75%, een afschrijvingstermijn van 40 jaar en een annuïtaire afschrijving. Verder is uitgegaan van een opslag voor de beheerkosten op de kapitaallasten van 13% in de collectieve huurovereenkomst met vastgoed. Dit is gebaseerd op het huidige gemiddelde.

In het onderstaande is enkel rekening gehouden met de globale effecten van de investeringen uit de IHP's. Er is geen rekening gehouden met bijvoorbeeld de vrijval van kapitaallasten, verschillen tussen renovatie en nieuwbouw en ontwikkelkosten, die al dan niet in de collectieve huurovereenkomst terecht komen. In een volgende VIMIP zullen de effecten op de meerjarenbegroting worden verfijnd.

Jaar	Op te leveren projecten (x €1.000)
2022	61.679
2023	140.100
2024	128.725
2025	15.056
2026	20.878
Subtotaal	366.439

Jaar	Kapitaallasten (x €1.000)	Opslag 13% (x €1.000)	Toename (x €1.000)
2022+1	2.157	280	2.437
2023+1	4.900	637	5.537
2024+1	4.502	585	5.087
2025+1	527	68	595
2026+1	730	95	825

4 Resterend investeringsvolume

In het vorige hoofdstuk zijn de lopende projecten opgenomen, waarvan de stichtingskosten en planning in beeld zijn gebracht en vastgesteld door middel van een goedgekeurde businesscase, beschikking bouwmiddelen of toegekende aanvraag op het onderwijshuisvestingsprogramma.

In de IHP's zijn ook projecten opgenomen, die zich nog in de initiatieffase bevinden en projecten, die nog niet zijn opgestart. Om een beeld te krijgen van de middelen die nodig zijn om de vastgestelde IHP's uit te voeren, zijn ook deze 'projecten' in beeld gebracht.

Hierbij geldt dat hoe priller een project en hoe verder weg in de tijd de oplevering wordt verwacht, hoe groter de mate van onzekerheid in de ramingen. Bij het vaststellen van de scope en de planning kunnen de uiteindelijke benodigde investeringskosten anders uitpakken.

4.1 Projecten in initiatieffase

Deze projecten zijn wel gestart, maar hiervoor is nog geen businesscase gereed en is nog geen beschikking bouwmiddelen afgegeven. Het prijspeil is uiteenlopend. Het totaalbedrag is de totale stichtingskosten voor rekening van de gemeente inclusief BTW. Het gaat dus om andere projecten, dan in hoofdstuk 3 zijn opgenomen.

Schoolgebouw	Schooladres	HVP of IHP	Soort investering
Heer Bokelcollege	Prins Alexanderlaan 151/ Tattistraat 13	IHP 15-19 3e tranche	Sloop/nieuwbouw
Tuinstad Schiebroek	Abeelweg 225	IHP 15-19 4e tranche	Sloop/nieuwbouw
De Schalm	Katendrechtsestraat 61	IHP 20-23	Sloop/nieuwbouw
Mr. Schats	Kastanjedaal 1	HVP 2020	Uitbreiding
Laurens Lyceum	Voorhout 100	HVP 2020	Uitbreiding
Dalton Overschie	Abtsweg 77	IHP 15-19 3e tranche	Sloop/nieuwbouw + gymzaal
Globe + SBO Sonnevand	Zwartewaalstraat 38	IHP 15-19 4e tranche	Renovatie
Risala (voorheen IBN-i-Sina)	Hollandsestraat	IHP 15-19 4e tranche	Renovatie
Kompas	Spijkenissestraat 15	IHP 15-19 4e tranche	Renovatie
Podium	Burg. Koningsingel 39	IHP 2015-2019 1e tranche	Sloop/nieuwbouw
De Stern	Park16hoven n.t.b.	HVP/IHP 4e tranche	Nieuwbouw
Pierre Bayle, Kleine Wereld, De Vier Leeuwen	Alberta Wellingpad 6	IHP 15-19 3e tranche	Sloop/nieuwbouw
Waalse school, Koningin Wilhelminaschool	Goudseweg 15 en/of 25	IHP 15-19 3e tranche	Wordt afgewogen
CBS Beatrixschool	Herenoord 10	HVP 2020	Sloop/nieuwbouw
De Globetrotter	Scharnierlocatie	IHP 20-23 4e tranche	Uitbreiding
Dominicussschool	Noorderhavenkade 49	IHP 15-19 4e tranche	Sloop/ nieuwbouw
Rotterdamse Montessori Basisschool	Essenburgsingel 25 C	IHP 20-23 4e tranche	Renovatie
Van Brienenoordsschool	Koninginneweg 5	IHP 20-23	Nieuwbouw
Wartburg College De Swaef	Carnissesingel 20	IHP 20-23	Nieuwbouw

Marnix Gymnasium	Essenbergsingel 58	HVP 2020	Uitbreiding
Rotterdams Montessori Lyceum	Schimmelpennickstraat 17	HVP	Uitbreiding
Over De Slinge	Krabbendijkestraat 243-245	IHP 20-23	Nieuwbouw
De Triangel	De Quackstraat 76 / Landmanstraat 2	IHP 20-23	Nieuwbouw
OBS Prisma	Nieuwe Wetering 251	HVP 2020/IHP 20-23	Uitbreiding + gymzaal
Steven Stemerding	Slingeplein 10	IHP 20-23	Nieuwbouw
IBN-I_Sina	Zegenstraat 120	IHP 20-23	Wordt afgewogen
Bavokring	Willem Ruyslaan 17	IHP 15-19 4e tranche	Nieuwbouw
De Horizon	Goudkruid 105-107	IHP 15-19 1e tranche	Sloop/nieuwbouw
De Piloot	Merkelbachstraat 6-8	IHP 20-23	Nieuwbouw
Baan 163	Baan 163	..	Nieuwbouw
GSR	Valenciadreef 15	IHP 20-23	Wordt afgewogen
Goede Herderschool	Kastanjeplein 6	IHP 20-23	Wordt afgewogen
De Margriet	Sonmanstraat 30	IHP 20-23	Renovatie
IKC Nova	Bertrand Russelplaats 7	IHP 20-23 4e tranche	Renovatie
Het podium De regenboog	Pieter van Aschstraat 1-3	IHP 15-19 1e tranche	Renovatie
De Schakel	Cloese 4	IHP 20-23	Sloop/nieuwbouw
Einstein Lyceum	Campusplein 18	HVP	Uitbreiding
Wilhelminaschool	Natersweg 7	IHP 20-23	Sloop/nieuwbouw
CBS De Akker – Elout van Soeterwoude	Millinxstraat 33	IHP 20-23 4e tranche	Sloop/nieuwbouw
Diverse gymzalen	divers	VGB 12	(Sloop/)Nieuwbouw

TOTAAL (x €1 miljoen)			242
------------------------------	--	--	------------

4.2 Voorgenomen projecten uit IHP 20 – 23 deel 2 + IHP gym

De projecten uit het IHP 2020-2023 deel 2 en het IHP gym zijn nog niet allemaal gestart. Deze projecten worden wel ten laste gebracht van het totaal krediet Onderwijshuisvesting en om een idee te hebben van het totale investeringsvolume is hiervan een globale overkoepelende raming gemaakt. Dit is gedaan aan de hand van de normbedragen uit de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs.

Voor de projecten opgenomen in het IHP 2020-2023 deel 2 is uitgegaan van in totaal € 250 miljoen benodigd investeringskrediet. Een aantal projecten was reeds opgenomen in het IHP 2015-2019 en is in het IHP 2020-2023 opgenomen als de zogenaamde 4e tranche. Deze zijn direct opgestart en hiervoor is € 66 miljoen investeringskrediet beschikbaar gesteld.

Inmiddels zijn nog eens 10 projecten uit het IHP 2020-2023 opgestart en is een eerste raming bekend. Deze zijn geraamd op een bedrag van 59 miljoen en opgenomen in de lijst in paragraaf 4.1. Daarmee resteert een totaal indicatief investeringsvolume voor nog niet gestarte projecten van €250 - (€66 miljoen + €59 miljoen) = € 125 miljoen. Dit bedrag is geïndexeerd naar 2022.

Zo'n 23 projecten uit het IHP 2020-2023 zijn nog niet opgestart. In de tweede helft van 2023 wordt bekeken of deze projecten in een volgend IHP kunnen worden opgenomen of afgevoerd dienen te worden.

Uit het IHP gym zijn (per 1-1-2022) nog geen projecten opgestart. In het IHP gym is een raming opgenomen van 94,5 miljoen voor het uitvoeringen van 55 projecten. In lopende projecten zijn gymzalen meegenomen en ook in bijvoorbeeld het IHP sport zijn gymzalen opgenomen. Deze gymzalen zijn echter niet meegenomen in de raming. De volledige raming uit het IHP gym is daarom meegenomen en geïndexeerd naar 2022.

Omschrijving	Bedrag (x €1 miljoen)	
Initiële raming IHP 2020-2023	250	
4de tranche	66	-/-
Inmiddels gestart	59	-/-
Resterend investeringsvolume IHP 20-23, prijspeil 2020	125	
Prijspeil 2022 o.b.v. index 6,38% en 4,92%		140
IHP Gym, prijspeil 2020	95	
Prijspeil 2022 o.b.v. index 6,38% en 4,92%		105
Totaal investeringsvolume nog te starten projecten		245

4.3 Totaal investeringsvolume opgave onderwijshuisvesting

De optelling van de reeds gestarte projecten en de nog op te starten projecten uit de IHP's Onderwijshuisvesting geeft een beeld van het totaal benodigde investeringsvolume. Een deel van dit bedrag is al gevoteerd en uitgegeven.

Jaar	Op te leveren projecten (bedrag x €1 miljoen)
2022	62
2023	140
2024	129
2025	15
2026	21
Subtotaal	366
Projecten in initiatieffase (indicatief)	242
Voorgenomen projecten voorkomend uit IHP 20 – 23 deel 2 + IHP gym (indicatief)	245
Totaal investeringsvolume	854

Belangrijkste conclusie uit bovenstaande is, dat aanvullend investeringskrediet noodzakelijk is om de volledige opgave uit te kunnen voeren. Het vervangen van de schoolgebouwen is een voortdurend proces. We werken daarom toe naar een continue workload en financiële investeringslast van ongeveer 60 miljoen per jaar, waar de

organisatie zich qua menskracht en middelen op kan inrichten. Zoals ook is opgenomen in het IHP 2020-2023. Vooralsnog bestaat een groot deel van de onderwijsportefeuille uit schoolgebouwen met een bouwjaar van rond de jaren 60 en 70, waardoor op korte termijn extra inzet nodig is en meer wordt gebouwd. Dit is ook terug te zien in de IHP's.

Lijst met afkortingen/verklarende woordenlijst:

btw:	belasting over de toegevoegde waarde of omzetbelasting
BVO:	Bruto vloeroppervlakte, de oppervlakte inclusief constructieruimte, verkeersruimte en installatieruimte
HVP:	Huisvestingsprogramma, jaarlijkse lijst met toegekende huisvestingsvoorzieningen
IHP:	Integraal huisvestingsplan, plan met meerjarenperspectief voor de huisvesting
Investering:	De gemeente geeft veel geld uit aan gebouwen, wegen etc. Als iets nieuws gemaakt of gekocht wordt, dat meerdere jaren mee moet gaan en meer kost dan € 100.000, dan spreken we over investeringen.
Kapitaallasten:	Uitgaven aan investeringen mag je niet direct ten laste van het huidige boekjaar brengen. Bij elk object wordt gekeken hoe lang dit meegaat. Het aantal jaar bepaalt de afschrijvingstermijn (voor gebouwen 40 jaar). Na gereed komen worden de gemaakte kosten in jaarlijkse porties afgeschreven en wordt hier een rente over berekend. Deze rente en afschrijving noemt men kapitaallasten.
Annuïtaire afschrijving:	Kapitaallasten berekend over de gehele looptijd in jaarlijks gelijke bedragen
NPRZ:	Nationaal Programma Rotterdam Zuid
RIM:	Rotterdamse investeringsmotor, dekking van kapitaallasten voor de vervanging van het gemeentelijk, maatschappelijk vastgoed
VE:	Voorschoolse educatie
VIMIP:	Voortschrijdende Indicatieve Meerjaren investeringsplanning
VGB12:	vervanging gemeentelijke binnensportaccommodaties
VNG-normbedragen:	De Vereniging van Nederlandse Gemeenten publiceert jaarlijks normbedragen voor onderwijshuisvesting, die gebaseerd zijn op de systematiek en indexatie uit de modelverordening voor onderwijshuisvesting.
Onderwijswetgeving:	Voor het funderend onderwijs betreft dit de WPO, WVO en de WEC
WEC:	Wet op de expertisecentra (over speciaal en voortgezet speciaal onderwijs)
WPO:	Wet op het primair onderwijs
WVO:	Wet op het voortgezet onderwijs